

LEKTURY DOBRZE ZNAM, BO LEKTUROWNIK SWÓJ MAM

Opracowali:

mgr Magdalena Gościniak – nauczyciel języka polskiego, oligofrenopedagog, bibliotekarz
mgr Aneta Leśniak – nauczyciel języka polskiego, oligofrenopedagog, bibliotekarz

OPIS INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Innowacja będzie realizowana w Zespole Placówek Szkolno – Wychowawczo – Rewalidacyjnych w Cieszynie w szkole podstawowej, w klasach 4 – 8 z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z autyzmem i w normie. Zajęcia odbywać się będą na lekcjach języka polskiego i zajęciach wyrównawczych. Jest to propozycja rozszerzenia oferty edukacyjnej w szkole, wyjścia naprzeciw zainteresowaniom i potrzebom uczniów, a tym samym wzbogacenia ich wiedzy z zakresu lektur szkolnych, których znajomością muszą wykazać się pisząc egzamin ósmoklasisty.

Pomysłem na stworzenie tej innowacji jest wieloletnia nasza obserwacja uczniów podczas omawiania lektur szkolnych. Zauważyliśmy, że uczniowie, którzy aktywnie omawiali z nami lektury i doskonale znali ich treść, po czasie je zapominali.

Dzięki lekturownikom będą mogli powrócić do danej książki i przypomnieć sobie najważniejsze treści, które ona porusza.

Podczas naszych spotkań chcemy uczniów zaprosić do świata niesamowitych przygód, wśród których nawet nie zauważą, kiedy zdobędą potrzebną wiedzę. Zamierzamy pokazać im ciekawe, przygotowane przez nas notatki graficzne, lapbooki, quizy, zagadki i gry edukacyjne, które pomogą im zrozumieć, utrwalić i zapamiętać omówione na lekcjach języka polskiego lektury. Wszystkie materiały będziemy gromadzili w lekturowniku, czyli w skoroszycie, który będzie zbiorem ważnych informacji o lekturach (bohaterach, problematyce, motywach literackich) zebranych w jednym miejscu. Będziemy notowali odpowiedzi na pytania wspierające odbiór utworu, swoje spostrzeżenia podczas czytania,

a także informacje zgromadzone na lekcji dotyczące omawianej lektury. Lekturowniki będą prowadzone od klas czwartych do ósmych, dzięki czemu uczniowie ze starszych klas będą mogli wykorzystać materiały młodszych kolegów, przygotowując się do egzaminu.

Zależy nam na tym, aby uczniowie nie tylko polubili czytać lektury, ale przede wszystkim jak najwięcej z nich zapamiętali. Nasze działania mają na celu, jak najlepsze przygotowanie ich do egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego, na którym jest sprawdzana wiedza ze znajomości treści i problematyki lektur szkolnych.

GLÓWNY CEL INNOWACJI

Głównym celem innowacji metodycznej jest wspólne stworzenie lekturowników, zachęcanie uczniów do samodzielnego tworzenia wybranych elementów skoroszytu według własnego pomysłu oraz wypracowanie takich metod pracy z tekstem, by uczniowie zrozumieli go jak najlepiej.

SZCZEGÓŁOWE CELE I ZADANIA INNOWACJI

- Wprowadzanie uczniów w świat literatury.
- Kształtowanie nawyków czytelniczych.
- Doskonalenie umiejętności polonistycznych (czytanie ze zrozumieniem tekstów i symboli graficznych, zapisywanie istotnych treści, wzbogacanie słownictwa, dbanie o estetykę i poprawność graficzną pisma).
- Stwarzanie możliwości dzielenia się swoimi umiejętnościami z innymi.
- Rozwijanie zdolności do wysiłku umysłowego w sytuacjach trudnych i pełnych napięć.
- Rozwijanie wiary we własne możliwości poznawcze.
- Stwarzanie sytuacji gratyfikujących poznawcze zachowania.
- Wyrabianie pozytywnego nastawienia do rozwiązywania określonych zadań.
- Nabywanie umiejętności wyszukiwania informacji z różnych źródeł.
- Rozwijanie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej (uważne słuchanie drugiej osoby, formułowanie dłuższych wypowiedzi, zadawanie pytań o niezrozumiałe fakty, doskonalenie pamięci wzrokowej i słuchowej oraz spostrzegawczości).
- Kształtowanie umiejętności społecznych (przestrzeganie przyjętych reguł, wzajemne komunikowanie się, współdziałanie, wdrażanie do przeżywania radości ze wspólnej pracy).

WARUNKI REALIZACJI

- Program przeznaczony jest dla uczniów szkoły podstawowej dla klas od 4 - 8 z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z autyzmem i z normą.
- Czas realizacji programu: rok szkolny 2021/2022 (od 1 października do 30 maja z możliwością kontynuacji w kolejnych latach).
- Czas trwania jednego spotkania: 45 minut.
- Założone cele będą realizowane poprzez zajęcia prowadzone w grupie, w atmosferze akceptacji, w formie zaproponowanej i zaplanowanej przez nauczyciela, uwzględniając prośby i potrzeby uczniów.

METODY i FORMY PRACY

Podstawowymi formami organizacyjnymi w realizacji programu jest działalność zespołowa i indywidualna.

Metody stosowane w trakcie realizacji programu to głównie metody aktywizujące, notatki graficzne, lapbooki, quizy, zagadki i gry edukacyjne, mapy mentalne, drzewka decyzyjne.

Innowacja uwzględnia indywidualne tempo pracy ucznia oraz stopniowanie trudności zadań.

RODZAJ INNOWACJI

Projektowana innowacja ma charakter metodyczny.

TREŚCI INNOWACYJNE

Opracowanie lekturowników następujących lektur:

Klasa 4

1. „Akademia pana Kleksa” Jana Brzechwy.
2. „Mikołajek” Rene Gościnnego i Jean- Jacquesa Sempe.
3. „Kajko i Kokosz. Szkoła latania” Janusza Christy.
4. Wybrane baśnie.
5. „Dynastia Miziołków” Joanny Olech.

Klasa 5

1. „Opowieści z Narni. Lew, czarownica i stara szafa” Clive’a Staples Lewisa.
2. „Pan Tadeusz” we fragmentach Adama Mickiewicza.
3. „Powrót taty” Adama Mickiewicza.
4. „Pani Twardowska” Adama Mickiewicza.
5. „Chłopcy z Placu Broni” Ferencza Molnara.
6. „Katarynka” Bolesława Prusa.
7. „Czarne stopy” Seweryny Szmaglewskiej.
8. Wybrane mity.
9. Fragmenty Biblii.

Klasa 6

1. Wybrane bajki Ignacego Krasickiego.
2. „Hobbit, czyli tam i z powrotem” Johna Ronalda Reuel Tolkiena.
3. „W pustyni i w puszczy” Henryka Sienkiewicza.
4. Wybrane opowiadania Antoniego Czechowa.

Klasa 7

1. „Dziady cz. II.” Adama Mickiewicza.
2. „Reduta Orzona” Adama Mickiewicza.
3. „Śmierć pułkownika” Adama Mickiewicza.
4. „Świtezianka” Adama Mickiewicza.
5. Wybrane fraszki Jana Kochanowskiego.
6. Wybrane treny Jana Kochanowskiego.
7. „Opowieść wigilijna” Charlsa Dickensa.
8. „Zemsta” Aleksandra Fredry.
9. „Żona modna” Ignacego Krasickiego.
10. „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza.
11. „Latarnik” Henryka Sienkiewicza.
12. „Siłaczka” Stefana Żeromskiego.

Klasa 8

1. „Kamienie na szaniec” Aleksandra Kamińskiego.
2. „Balladyna” Juliusza Słowackiego.
3. „Mały Książę” Antoine de Saint-Exupéry’ego,
4. „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego.

CHARAKTERYSTYKA GRUPY

- zaburzenia uwagi,
- stres związany z lekcjami i nauką,
- nadmierna impulsywność,
- nadmierna ruchliwość,
- przejawianie zachowań agresywnych,
- wycofanie z kontaktów społecznych,
- zaburzenia emocjonalne,
- dzieci, młodzież z rodzin dotkniętych problemami.

PO ZAKOŃCZENIU INNOWACJI UCZEŃ:

- zdobędzie i utrwali wiadomości z lektur szkolnych, które są wymagane na egzaminie ósmoklasisty,
- utrwali wiadomości z języka polskiego,
- osiągnie lepsze wyniki ze sprawdzianów i testów,
- zwiększy umiejętność logicznego myślenia i pamięć,
- umiejętnie poradzi sobie w sytuacjach porażki i sukcesu.

EWALUACJA

Podstawowym celem ewaluacji innowacyjnej jest weryfikacja i modyfikacja programu innowacyjnego. Narzędziami sprawdzającymi i badającymi zmiany między osiągnięciami końcowymi a początkowymi będą obserwacje uczniów, ich zaangażowanie w zajęcia, jak również analiza wytworów: lekturowniki, sprawdziany, testy czytania ze zrozumieniem, wyniki osiągnięte w konkursach klasowych, na egzaminie ósmoklasisty oraz opinie uczniów i nauczycieli w oparciu o wywiady.

Wnioski będą przedstawiane w formie sprawozdania ewaluacyjnego na posiedzeniu Rady Pedagogicznej podsumowującym pracę szkoły w danym roku szkolnym.

SPODZIEWANE EFEKTY

Wśród zakładanych efektów stosowanej metody jest poprawa rozumienia czytanych tekstów literackich przez uczniów, rozwój kreatywności, nabycie umiejętności selekcji informacji, a także samodzielnego tworzenia pełnych i atrakcyjnych notatek z lektury oraz prezentowania ich na forum klasy.

PODSUMOWANIE

Dzięki innowacyjnej metodzie pracy z lekturą kształtowane będą kompetencje kluczowe: porozumiewania się w języku ojczystym, umiejętność uczenia się oraz inicjatywność i przedsiębiorczość. Na lekcjach języka polskiego pojawi się więcej przestrzeni na dzielenie się refleksjami czytelnicznymi i dyskusje o literaturze. Lekturownik będzie okazją do wystąpień publicznych i wyrażania własnych opinii na temat prac kolegów z klasy. Uczniowie wzmocnią poczucie własnej wartości i zyskają pewność, że dobrze przygotowali się do pierwszego w ich życiu poważnego egzaminu.